

A VENDÉGLŐS

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének
és a Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetségének hivatalos közlönye.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KALVIN-TÉR 2.
Hirdetéseket — csakis ajánlatoknak ismert
cégektől — a kiadóhivatal veszi föl.

Megjelenik minden hónapban
kétszer: 10-én és 25-én.
Egyes szám ára 5 korona.

Előfizetés: nem tagoknak
egy évre 100 korona.
A lapot az Ipartestület és az Országos
Szövetség tagjai ingyen kapják.

Uj program, régi célok.

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete megalakult. Hosszú évek munkája végre eredményeket ért el. Az ipartestületre most már az a feladat vár, amelyet Keszey Vince elnök beköszöntő beszédében hangoztatott: ime már arra kell gondolnunk, hogy a palotára, amelynek falai állanak, tetőt is huzzunk. Örvedetesen biztató volt ehhez a munkához a közgyűlés képe és hangulata: a régi képviselőház nagy ülésterme szintültig megtelt a budapesti szállodás- és vendéglősipar tagjaival, s a szónokok: Glück Frigyes, Keszey Vince és Gundel Károly szavaiban összelelkezett a régi tapasztalt mesterek bölcs tanítása az ifjú munkások tettvágyával és akaraterejével. A lelkes szeretet, amellyel a közgyűlés bizalma körülövezte az új vezetőséget, a tisztikart és az előjáróságot, azt mutatja, hogy a végzendő munkafeladathoz teljes számukra az egész testület támogatása.

Nagy munka és komoly feladat vár még a jövőben a testületre. Csak el kell olvasni azt a beszámolót, amelyet A Vendéglős mai számába ír Várady Gyula, a testület alelnöke, a szállodás-szakosztály érdemes elnöke.

A budapesti szállodásipar válságban van. Ahelyett hogy szállodák épülnének, egymásután csukják be a már meglévő szállodákat is. Bankok, vállalatok, intézmények foglalják el a szállodák helyét. Mi jól tudjuk, hogy ezeknek az eladásoknak oka nem konjunkturális. Hiszen ma mindenki, aki csak teheti, ingatlant vesz, ahelyett, hogy házát eladná. A szállodák fokozatos megszűnése legjellemzőbb fokmérője annak, hogy a szállodásiparnak milyen nehézségekkel, mekkora bajokkal kell megküzdenie. A beszállások súlyos terhei, a szállodaadó tervezete, a világítási, fűtési és személyzeti nehézségek, a felelősség kérdése: mindezek egyre nehezebbé teszik a szállodák vezetését. A szállodaipar egyre súlyosabb pénzügyi és gazdasági bajok közé kerül; a szállodavezetés ma már nem üzlet, nem tudom-

mány, nem hozzáértés dolga, hanem a végsőkig feszített idegek küzdelme az örökös gondokkal és visszatérő, tornyosuló bajokkal.

Ebben a súlyos helyzetben a szállodásipar nem kér sem az államtól, sem a fővárostól egyebet, csak egy kis jóakaratot és egy kis szeretetet az ipar iránt. Aki tudja, hogy a szállodásipar milyen jelentékeny tényezője a gazdasági életnek, mennyiben lendítője az ipari fejlődésnek, hogy a szállodai élet fejlettsége mennyire ad képet a külföld számára az ország kulturális viszonyairól, az nem tegeadhatja, hogy minden gát és korlátozás, mely a szállodásipar fejlődését megnehezíti és amely az üzemfentartást valósággal lehetetlenné teszi, alapjában véve nemcsak a szállodások kárát jelenti, hanem az országra is gazdasági csapás. A magyar szállodásipar bizik abban, hogy az a szeretet, amellyel az új kormány az ipar és kereskedelem iránt viseltetik, kiterjed a szállodásiparra is és hogy a főváros hatóságában is meglesz a legteljesebb jóindulat ahhoz, hogy jogos kéréseiket és kívánságaikat méltányolja.

Azzal, hogy a vendéglős- és szállodásipart képesítéshez kötötték, amugy sem fejeződött be az a jogos önvédelmi harc, amelyet a kontárok ellen folytatnunk kell. Különösen az új italmérési törvény megalkotásával kapcsolatosan bizunk abban, hogy a pénzügyi kormány legteljesebb mértékben méltányolja azt az elvi álláspontot, amelyet a képesítés kérdésében a kereskedelmi miniszter már elfoglalt. Megvan a reménység arra is, hogy a fényűzési adó kérdésében is módot talál a kormány a nehézségek elhárítására.

A ipartestület első vezetősége nem a legkönnyebb időben, de bizakodással és reménykedéssel vette át a közgyűlésen a szállodás és vendéglős érdekképviselet vezetését. Bizunk kell munkájukban, mert bizunk kell önmagunkban.

**Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!**

Első Kecskeméti Konzervgyár Részv.-Társ.

Magyarországi vezérképviselete és mintaraktára:

BECK JAKAB BUDAPEST, VII., Izabella-tér 1. szám.
Telefon: József 21-27.

Az ipartestület jövője.

Az 1920-ik év utolsó napjaiban, — nem emlékszem pontosan a dátumra, de nem is fontos, — ihlet-szerűen éreztem a belső vágyat, hogy felkeressem ipartársulatunkat. Elballagtam tehát a Kálvin-térre és bekopogtattam irodánkba. Ott találtam az elnököt, az igazgatót és az egész kormányzó-tanácsot rendezgetésben elfoglalva, a mult emlékeinek történeti megőrzésével és a jövő munkájának tervszerű beállításával. Meghatott ez a buzgóság és derengeni láttam azt a szebb időt, amikor egyedüli vágyunk abban az erős akaratban fog kifejezésre jutni: *dolgozni és újjáépíteni!!*

Igen, ipartársulatunk átalakult ipartestületté, megértük ezt az időt, vártunk, talán jó volt — biztosan jó volt, — az előkészítő munkák megtörténtek, egy csomó előmunkálat át lett rostálva és csak arra vár, hogy a mai viszonyokhoz idomítva megvalósuljanak. Mennyi idő- és munkamegtakarítás, a gyermekbetegségen felesleges túlesnünk, azóta már legények lettek a fiatalok, mesterek a legények, a mesterek pedig idősbek lettek és széniorokká váltak. Jól indulunk, mert nem romboljuk le a régi jó alapozást, de ne építsünk magasabban és nem kell félnünk, hogy épületünk bedől. Erősek a falak és szárazon épültek a pillérek és így nem is bucsuzunk a régi ipartársulattól, mert testületté lett. A társulás, ez a legbiztosabb szövetség és jogfolytonosság. Ha elgondolom, hogy az ipartársulat negyvennyolc évi fennállása óta felhalmozódott eszmék közül mennyi valósult meg, akkor látom, hogy azok életrevalók voltak. Ami rajtunk mulott, a mi iparunkon, azt meg is tettük, s nem is tulás, ha elmondjuk, hogy az ipartársulat hivatásának megfelelt. Így csak egy óhajításunk lehet, hogy az ipartestület jövőjét az önzetlen munka, a szívós kitartás, az ipari foglalkozásunk iránt érzett rendíthetetlen bizalmunk és ragaszkodás jellemezze. Ha mindebben még buzgóbbak leszünk, — ha lehet, — mint a multban voltunk, akkor a siker meg fogja koronázni fáradozásunkat.

Részletekbe nem kívánok bocsátkozni. A szervezkedés kérdése kerületenkint meg volt adva. Ez már nem is kérdés; csak végre kell hajtani, és ha lelkes egyének állnak munkába, áldás is lesz munkájukon. A szakosztályok, a szervezkedési, adminisztráció, hatósági, iskolai, hírlapi, valamint magasabb ipari ügyek előkészítésére kívánatos ügyosztályok, gazdasági és pénzügyi, nyugdíj és szociális ügyosztályok ugyis maguktól fognak kifejlődni. Ebből elképzelhetjük, hogy hatáskör jut bőven mindenkinek, aki dolgozni akar és szeret. Hogy ez így lesz, azt elvárom és hiszem. Minden előfeltétel megvan; rajtunk mulik, hogy úgy legyen!

Üdvözlöm az Ipartestületet szivem mélyéből és Isten áldását kérem üdvös működéséhez.

Idősebb Glück Frigyes.

A szállodásipar helyzete.

Az országos szövetség októberi kongresszusán egyhangu elfogadásra találtak azok a javaslataim, amelyek egyrészt a szállodák katonai beszállásolása, valamint a menekültek beutalása alól kértek mentesítést, másrészt a szavatosság súlyos terhének a mai viszonyokhoz való idomítását és végezetül a szállodai szobaárak szabaddátételét célozták.

Foglalkoznia kellett a kongresszusnak ezekkel az iparunkat vitálisan érdeklő kérdésekkel, mert javaslatom minden egyes pontjában *meggyőzően tudtam bizonyítani iparunk katasztrófális helyzetét*, melyből a kiút csak országos testületünk erkölcsi erejében rejlő hatalmas támaszával és segítségével nyerhető.

Ugy a fővárosi, mint a vidéki szállodás kartársak átértékelték a felszínre vetett kérdések jelentőségét és megtisztelő megbízásuknak, mely a kongresszus egyhangú határozataképp nyilvánult meg, a vezetőség igyekezett azonnal eleget is tenni. Az eddigi eredményekről kíván ez a cikk beszámolni.

Az ipartársulat kebeléből delegált bizottság a városi hatósággal megértette, hogy törvényellenesen hajtották eddig végre a *katonai beszállásolást*, mely a törvény és az idevonatkozó miniszteriális rendeletek világos rendelkezése értelmében nem zsugorítható — ahogy az történt — a szállodásra, hanem ebből és pedig sorrendben ki kell vennie részét a város polgárságának.

Miniszteriumoknál is deputációzott a bizottság és mindentűt a teljes megértés mellett igazunk is elismerésre találván, ez az erkölcsi elégtétel, melynek most már a városi hatóság is deferálni volt kénytelen, eredményezte azt az átmeneti intézkedést, mely a *szobaárak január 1-től kezdődő emelésében nyert kifejezést* és ezzel igyekezett a szállodások helyzetén könnyíteni.

A *tiszti beszállásolási szerződést a fővárossal csak ez év március végéig kötöttük meg.*

A menekültügy, mely a katonai beszállással karöltve súlyosbitja iparunk helyzetét, egyelőre még megoldatlan, tárgyalások vannak folyamatban olyan javaslattal, mely szerint a *mindenkori bérek 50—75%-a volna a maximum*, amelyet a menekültügyi hivatal fizetne és a fűtésért a hatóságilag megállapított fűtési perzentuálé fele.

A *szavatosság kérdése* ügyészünk nagy és beható tanulmányozása után egy konkrét törvényjavaslatban nyerte megoldását. A javaslat szerint — miképp Angliában és Svájcban — bizonyos limite állapíttassék meg, még pedig az ügyészünk véleménye szerint, — amit szállodai szakosztályunk el is fogadott — olyképp, hogy a *mindenkori szobaárnak harmincszorosa volna az általános esetekre vonatkozó felelősség határa.*

Megvitatásra került annak kérdése is, hogy — miképp Németországban — nálunk is a vendégekkel, megszállásukkor reverzálist irassunk alá, melyben tudomásul veszik a szállodás felelősségének korlátolt voltát, valamint vita tárgya volt az is, hogy *elfelejtett, vagy zálogba tartott holmikért mily felelősséggel tartozik a szállodás* és miképp volna az ilyen ügyben történő és a

Parafadugókat, fadugókat, facsapokat, hordólemezeket, vignettákat, ónkupakokat és a szakmába vágó összes pincészeti felszereléseket legolcsóbban szállít
Guth Testvérek parafadugó gyára Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 36. szám. Telefon 163-23.

**Különlegességi
palackborokat
szállít**

**PARLAMENT
borpincészet**

**IRODA ÉS PINCÉK:
BUDAPEST,
VI., Vilmos császár-út 25
TELEFON: 103-31.**

lebonyolítást célzó eljárás a leghelyesebben statuálható. Erre nézve szintén ügyésztünk fog egy precíz javaslatot tenni és megvan a remény, hogy e tekintetben is az eddigiekénél megfelelőbb mederbe jutással gátját fogjuk vethetni az iparunkat ért sérelmeknek.

Végezetül az árak szabaddátételére tett javaslat vár elintézésre és e tekintetben is eljár a bizottság, de a megoldást attól a tervtől várja, mely a szállodai adó behozatalát tendálja és amely terv, ahogy azt a fényűzési adó behozatalával tapasztaltuk, impliciter az állam és a város érdeke szempontjából magában foglalja az árak szabaddátételét.

Egyelőre a város terve, — amelyet velünk már ismertettünk — az, hogy progresszív alapon 150 koronáig 20%, 151—200 koronáig 30% és 200 koronán felül 50% szállodai adó terhelné a szobaárakat; az ugynevezett hónapos lakók bérét pedig a harmincnapos elosztással rezultáló napi összeg után adódó fenti százalékok egyike. Mi rámutattunk arra, hogy a külföldön sehol ilyen nagymérvű adókulcs nincs, aggodalmunknak adtuk kifejezést, hogy ez az újabb teher káros befolyással lesz a főváros szállói vendégforgalmára és így magára a főváros érdekére és kiterjeszkedtünk arra a tapasztalatra is, hogy a hivatalos kiküldetésben itt működő külföldiek nem fogják akceptálni az adót, ahogy a fényűzési adót nem fizetik. Ebből pedig elszámolási differenciák keletkeznek, amelyeknek odiumát már előre is elhárítottuk magunkról. Érveink merev elutasításban részesültek és így az adójavaslat megfeleltetését határoztuk el.

Ez a javaslat is szinte klasszikusan igazolja az árak szabaddátételére irányuló mozgalmunk helyes voltát, mert szabad ár mellett lehetővé válna az adószázalék betudása az árba és ebből fizetné azután a szállodás a megállapított adót, amely Franciaországban a szállók klasszifikálása után 10, 5 és 3%, és a kvalitást, mely a szállóval kapcsolatosan közönségében és annak fizetőképességében megnyilvánul, szintén figyelembe veszi és ehhez mérten — mindenestre igazságosabban, mint nálunk — oldja meg a kérdést.

Ez az árba való betudási gondolat sokkal mélyebben szánt, mint ahogy az az első pillanatban látszik, mert evvel providálva van már annak az időnek, amikor a szabad verseny magával hozza a beneficiumok elmaradhatatlan rendszerét. Akkor nem fog bekövetkezni az a helyzet, hogy a kedvezmény a vendégre illuzorikus lesz, mert amit a szállós az engedmény ványján nyújtani fog, azt elveszi az adó réve a hatósági ár bázisán, melyet a javaslat természetesen szem előtt tart az elszámolás kiindulási pontjaként.

Erre az igen fontos momentumra felebbezésünkben ki fogunk terjeszkedni és ezzel kapcsolatosan arra a körülményre is rámutatni, hogy mennyivel egyszerűbbé teszi ez a mi javaslatunk a megoldást és mennyivel hasznosabb is az idegenek már említett renitenciájával szemben.

*

Mindezekből megállapítható, hogy Ipartársulatunk vezetősége igyekezett a kongresszus bizalmának megfelelni és reméljük, hogy munkásságunk gyümölcsét élvezni fogja iparunk mielőbb.

Várady Gyula.

TESTÜLETI ÉLET.

— Hivatalos közlemények. —

Rovatvezető WALTER KÁROLY főtitkár.

Az ipartestület hatósági ténykedéseket is végez.

— Tudnivalók a testület tagjai számára. —

Most, hogy a *Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete* január 20-án megválasztotta elnökségét és elüljáróságát, szükségesnek látjuk ipartestületünk t. tagjait értesíteni mihez tartás végett mindazokról a tudnivalókról, amelyek a további eljárásuknál tájékoztatóul szolgálnak.

Ipartestületünk az 1884. évi XVII. t.-c. értelmében bizonyos esetekben I. fokú iparhatósági ténykedéseket is végez, tisztelettel értesítjük:

1. hogy minden szállodás és vendéglős a törvény értelmében köteles az ipartestület tagjává lenni, felhívjuk, hogy *iparendélyével haladéktalanul* jelentkezzen bekebelezés végett ipartestületünk hivatalos helyiségében (IV., Calvin-tér 2) hétköznapokon d. e. 9 órától d. u. 2 óráig;

2. hogy *tanoncainak szerződéskötése, felszabadítása, munkakönyvek kiállítása, segédek be- és kilépésének bejelentése az ipartestület munkakörébe tartozik*, ennélfogva ezekben az esetben mindenkor az ipartestülethez kell fordulni;

3. hogy minden olyan esetben, midőn *főnök és alkalmazott között vitás ügyeket kell elintézni*, szintén az ipartestülethez kell elintézés végett kérelmüket akár szóval, akár írásban beadniok.

Huszonötezer korona a Vendéglősotthonra.
A *Vendéglősotthon* alaptökejének gyarapításához Göre József úr a közérdekű élelmezési r.-t. igazgatója, ipartársulatunk tagja 20,000 koronával, a *Jóbarátok* asztaltársasága pedig 5000 koronával járult hozzá. Az ipartársulat ezúton is hálás köszönetét fejezi ki a nemes-szívű adományozóknak, kívánjuk, hogy a *követésreméltő* cselekedet például szolgáljon a kartársaknak.

Az ipartestület iparhatósági biztosa.

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestületének iparhatósági biztosa *Pertik Béla* dr. székesfővárosi tanácsjegyző lett. A kinevezésről szóló véghatározatban *Goreczky Zsigmond*, a IV. kerület előljárója a következőket közölte az ipartestület elnökségével:

Miután a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr jóváhagyta az ujonnan alakult budapesti szállodások és vendéglősök ipartestületének alapszabályait, ennélfogva az ipartestület törvényszerű működését megkezdheti.

Mint a budapesti ipartestületek felügyelete és ellenőrzésével felruházott I-ső fokú iparhatóság vezetője hatásköréből kifolyólag a főntnevezett ipartestület iparhatósági biztosává dr. *Pertik Béla* székesfővárosi tanácsjegyző urat nevezem ki és felkérem őt, hogy eme tisztségét az 1884. évi XVII. törvénycikk 139—142. §-ai értelmében gyakorolja s ebbeli tevékenységének első mozzanataként mielőbb hívja egybe az ipartestület közgyűlését, amelynek napirendje az ipartestület vezetőségének megválasztása lesz.

Zwack likőrök legelsőrangúak

Pertik Béla dr. a legnagyobb szeretettel érdeklődik testületünk ügyei iránt. Tanuság volt ennek az ipartestület alakuló közgyűlése, amelyet a legnagyobb tapintattal vezetett és amelyen elnöki megnyitó szavai iparunk iránt érzett szeretetének voltak bizonyítékai.

Megalakult az ipartestület.

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete január 20-án, tagjainak lelkes részvétele mellett alakult meg. A vendéglős- és szállodásipar közel ötszáz tagja jelent meg a közgyűlésen, de kívülük dr. *Barthos Andor* államtitkár, dr. *Andor Endre* miniszteri tanácsos, dr. *Torma István* miniszteri titkár, *Gorecky Zsigmond* elüljáró, dr. *Dobsa László* igazgató, *Farkas Elek* helyettes igazgató, *Reiner Mór*, a budapesti kávéipartársulat elnöke, *Várady József*, a kávéosok szövetsége elnöke és *Losonczy Gusztáv* tisztelték meg az ipartestületet azzal, hogy az alakuláson résztvegyenek. Mint iparhatósági biztos *Pertik Béla dr.* tanácsjegyző vezette a közgyűlést, amely a legteljesebb nyugalommal és méltósággal folyt le.

A közgyűlést *Keszey Vince* nyitotta meg a következő szavakkal:

Nagyságos Iparhatósági Biztos Úr! Tisztelt Kartársaim!

Őszinte örömmel és lelkem egész melegével üdvözlöm Nagyságodat, mint a Budapesti szállodások és vendéglősök ipartestületének hatósági biztosát. Szerencsésnek tartom magamat, hogy én vagyok a kiválasztott, akinek az a kitüntető feladat jutott osztályrészül felkérni Nagyságodat, kegyeskedjék a *Budapesti szállodások és vendéglősök ipartestületének* választó közgyűlését megnyitni. Mielőtt arra kérem Nagyságodat, hogy az elnöki széket elfoglalni méltóztassék, szívem mélyéből adok örömnöknek kifejezést, hogy éppen Nagyságodat voltunk szerencsések e nagyfontosságú állásra megnyerni. E kitüntetésért köszönettel tartozunk *Gorecky Zsigmond* elüljáró úr Ő Nagyságának, aki iparunkat közéről ismeri. Midőn ezen jóindulatu kitüntetést *Gorecky úr* Ő Nagyságának megköszönöm, kérem Nagyságodat, kegyeskedjék ügyünket eddig irántunk tanusított szeretettel és jóindulattal kezelni.

Pertik Béla dr. iparhatósági biztos ezután átvette az elnöklést, a következő szavakkal üdvözölve a nagy számban megjelent vendéglősöket:

Hozzám intézett igazán szép üdvözlő szavait meghatottsággal és őszinte köszönettel fogadom és ígérem, hogy miként eddig, úgy a jövőben is mindent el fogok követni az ipar fejlesztése, illetőleg a tagok érdekében.

Együttal felhasználok az alkalmat, hogy a mélyen tisztelt Elnök úrnak a közgyűlés színe előtt megköszönjem azt a fáradhatatlan munkásságát, amelyet az ipartársulat érdekében oly buzgón kifejtett. Ennek eredményét ép azon körülmény mutatja legjobban, hogy az Ön vezetése alatt sikerült mélyen tisztelt Elnök úr az ipartársulatnak kivívnia azt, hogy az iparuk képesítéshez köttetett. Fogadjon mégegyszer tisztelt Elnök úr ezért hálás köszönötünket.

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmá-

rosok ipartestületének első rendes közgyűlését ezennel megnyitom és a jegyzőkönyv vezetésére *Walter Károly* főtitkár urat, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig *Kömives István* és *Balog József* urakat kérem fel.

Mielőtt azonban áttérnénk a napirendre, amelynek első tárgya: az ujonnan megalakult ipartestület elüljárójának titkos szavazás útján történő megválasztása, méltóztassanak megengedni, hogy a közgyűlést, az azon megjelent összes tagokat hazafias örömmel üdvözljem.

Mert hisz a *mai nap Önöknek, uraim, örömnöknök.* Évtizedek óta küzdöttek, dolgoztak azért, hogy a mai nap eredményét elérjék. *Megvalósul tehát évtizedes kívánságuk, szakmájuk képesítéshez köttetvén, immár ipartestületbe tömörülve, célukat: az iparuk fejlesztését és annak felvirágoztatását, amellet az egymás közötti egyetértést és megértést még hathatósabban meg fogják tudni valósítani.* Üdvözlöm tehát Önöket és további működésükhöz a jó Isten segédelmét kérem és sok szerencsét kívánok.

Walter Károly főtitkár javaslatára azután a közgyűlés *Fehér Ferenc* felszólalása után egyhangulag megválasztotta az ipartestület első vezetőségét.

Elnök lett: *Keszey Vince*, alelnökök: *Várady Gyula*, *Bandl Ferenc*, *Kuncze Ödön*, szakosztályi alelnökök: *Kittner Mihály*, *Málosits Ferenc*, *Hoffmann János*, pénztáros: *Potzmann Mátyás*.

Számvizsgálóknak megválasztottak: *Farkas Pál*, *Frenreisz István*, *Kommer Ferenc*, *Marencich Ottó* és *Palkovics Ede*.

Elüljárósági tagok lettek: *Andreics József*, *Avar László*, *Bagyik Vince*, *Bandl József*, *Biró Dénes*, *Bischof Pál*, *Bauer János*, *Blaschka János*, *Bokor Ferenc*, *Bruckbauer Mátyás*, *Döcker Ferenc*, *Drozdjak Gusztáv*, *Élő József*, *Egyed György*, *Fekete Lajos*, *Geller Mihály*, *German Jenő*, *Gergits József*, *Glück E. János*, *Gundel Károly*, *Hack István*, *Holczler Leó*, *Holub Rezső*, *Horváth István*, *Illits Gyula*, *Irtzl István*, *Jajczay Mihály*, *Jadky Zoltán*, *Kiszel József*, *Kovács Emil*, *Kömives István*, *Kutassy Lajos*, *Leikam György*, *Mayer Pál*, *Márkus Imre*, *Mittrovácz Adolf*, *Mohos Ferenc*, *Musnyák Károly*, *Metzger János*, *Nemény Béla*, *Pantol Márton*, *Putnoki István*, *Pázmán F. Jakab*, *Rettinger Márton*, *Schmidhoffer Vilmos*, *Schmindt János*, *Schwetz István*, *Spalt Ferenc*, *Szabó Imre*, *Szabó Jenő*, *Szita Lajos*, *Szöke György*, *Wagner Béla*, ifju *Wéber József*, *Wilburger Antal*, *Wrabetz Gusztáv* és *Wodák Lajos*.

Elüljárósági póttagok lettek: *Agoston János*, ifju *Appl János*, *Bauer Károly*, *Blockner Izidor*, *Csengey Sándor*, *Gregorits Simon*, *Keresztes Ede*, *Mirth Ferenc*, *Ott Mihály*, *Páczler János*, *Pösch Mihály*, *Schmander József*, *Schreil Győző*, *Schrettner Márton*, *Sipos Benő*, *Szép József*, *Waczek János*, *Winkler Antal*, *Ziegler György* és *Zsin Lajos*.

A közgyűlés lelkesen megéljenezte az elnökséget és a megválasztott tisztikart, amire *Pertik Béla dr.* a következő beszéddel adta át az elnöklést *Keszey Vincének*, akit újból zúgó taps fogadott az elnöki székben:

Mélyen tisztelt Elnök úr és elüljáróság!

Önök immár az ipartestületnek törvényesen megválasztott elüljárói. A közgyűlés bizalma Önökben van, fogadják ez alkalommal őszinte szívből jövő jókívánságaimat. Mindnyájan jól tudjuk, hogy ezen tisztségek, amelyek betöltését voltak szivesek elvállalni, nem pusz-

MAYERHOFFER ÉS NEMÉNYI UTÓDAI
MÁRKUS ÉS PAUER
 BUDAPEST, VI., GYÁR-UTCA 20. SZÁM.
 TELEFON: 71-55. — SÜRGÖNYCIM: MAPA.

Vendéglői konyhaberendezések,
 késtisztítógépek kézi- és erőhajtásra,
 húsipari gépek, tésztame-telő- és tésztanyujtógépek állandó
 raktára.

tán reprezentatív állások, hanem nehéz feladatokkal jár, amellyel felelősségteljes annak viselése, mert hiszen az ipartestület a törvény erejénél fogva, *úgy a tagokra, mint a segédszemélyzetre nézve, elsőfokú iparhatósági teendőket köteles* ellátni, tehát Önök részben önálló intézkedésre jogosított hatósági teendőket ellátó testület élén állanak. Jól tudjuk azonban, hogy Önök ezen feladatuknak meg fognak tudni felelni. Önök eddig is bebizonyították, hogy alkotni tudnak. Az Ön személye mélyen tisztelt elnök úr, aki az ipartársulatnak az élén állott, biztosítja azt, hogy azt az alkotó munkát, amelyet az ipartársulat eddig is oly szép eredménnyel megkezdett, az ipartestület tovább folytatni és fejleszteni fogja.

Reméljük, hogy az Önök kitartó és fáradhatatlan munkássága az iparuk felvirágoztatását, annak naggyá tételét fogja eredményezni és így módon nagyban hozzájárulnak országunk újból való felépítéséhez és gazdasági helyzetünk javulásához. Hogy ez így legyen, kérem a jó Isten segédelmét.

Keszey a következő megnyitó beszédet mondotta:

Hasonló közgyűlési választások alkalmával a megválasztott elnök rendszerint hosszú programbeszéddel kezdi meg munkásságát. Én ezt nem teszem, mert hiszen nem tudjuk a jövőt, a jövőre nem tehetünk biztos ígéretet. Én csak annyit mondhatok egyelőre, *hogy az én programom a munka.* Minden jót, minden szépet két elnöktársam támogatásával keresztül viszünk, mely munkánkhoz csak az a kérés, *hogy azt a palotát, melyet eddig felépítettünk tetőzzük is be* és mindenféle személyeskedést iparunk boldogulásáért tegyünk félre.

Az elnök szavai után Gundel Károly szólalt fel és eljenzés között fejtette ki, hogy a magyar szállodás és vendéglősipar nagy napja nem mulhatik el, hogy az elért nagy munkának alapkölerakóiról ne emlékezzünk meg. Meg kell emlékeznünk elsősorban Glück Frigyesről, kinek tulajdonkép köszönhető, hogy iparunk nem mindenki prédája, hanem azoké az embereké, akik azt meg is tudják becsülni. (Éljen.) Épen ezért meg is kell adnunk az illetőknek a nekik érdemes polcot.

Javaslatára a testület elismerése jeléül az ipartestület diszelnökévé Glück Frigyest, alelnökeivé pedig Palkovics Edét és Maloschik Antalt választotta meg. A megválasztottakat kartársainak hosszú és lelkes eljenzése és a tapsok lecsillapulta után Keszey Vince elnök üdvözölte szigeti Barthos Andor dr. államtitkárt, aki igazi atyai szeretettel karolta fel ügyünket és lehetővé tette iparunknak rangemelését a képesítéshez kötés által.

— Ö Méltósága — mondotta az elnök, — mindenkor lekötelező előzékenységgel volt kegyes ügyünket kezelni és mi, akik fájdalommal értesültünk, hogy *harmincöt évi értékes munkásság után távozni készül arról a helyről, amelyen oly nagy és érdemekben gazdag és maradandó munkát volt kegyes kifejtteni,*

igaz szeretettel zárjuk szívünke és hagyományként fog szállni neve apáról fiura felejtethetlen emléke. Kivánjuk, hogy a jó Isten még igen-igen sokáig éltesse a lehető legvirulóbb egészségben, ifju kedélyében és kérjük, tartson meg bennünket szives jó indulatában és ne vonja meg tőlünk irányunkban eddig tanúsított szives barátságát és szeretetét.

Barthos Andor dr. államtitkár erre az üdvözlőre így válaszolt:

Tisztelt Közgyűlés! Engedjék meg, hogy Keszey Vince barátomnak köszönetemet fejezzem ki szives szavaiért. *Üdvözlöm elsősorban a kereskedelmi miniszter úr nevében az elnökséget és az elüljáróságot.* Amikor ezt teszem, egyuttal örömmel jelentem ki, hogy *ez iparnak képesítéshez kötése a kereskedelmi miniszter úr által érdemleges volt,* mert az az ipar, melynek munkásai egy kényszertársulás által oly nagy számmal gyűltek egybe és így összefogva dolgoznak, *megérdemli a képesítéshez kötetést.* Régi tapasztalatom, melyet működésem alatt láttam, az, hogy egyes iparágak azért nem tudtak előrehaladni, mert a vezetők nem voltak alkalmasak. Most a választásnál azt tapasztaltam, hogy egy oly férfiút választottak meg vezetőnek, illetőleg elnöknek, aki minden tekintetben erre a legalkalmasabb. A tehetség tehát meg van, csak erőt kívánok, hogy *fejleszthessük iparunkat a haza javára.* Isten áldását kérem az ipartestületre!

A közgyűlést legméltóbb formában Glück Frigyes tiszteleti elnök szavai zárták be:

— Méltóságos uram! Elnök úr! Kartársak! Egy pár perc előtt felnéztem e történeti csarnok kupolájára és láttam, hogy három ablakon szűrődik be a világosság. Az utolsó percekben akartam felszólalni. Ime mostan világosság lőn. Ez volt az impresszióm, amikor beléptem a terembe s amikor iparom történetét végiggondoltam. Le kellett menni a föld mélyébe a szénért, hogy világosságot produkáljunk és hosszú évtizedeken ástunk-ástunk, végre a szenet megtaláltuk. Ez a perc mélyen megindult és eszembe juttatja mindazokat a kartársakat, akik velem együtt dolgoztak, kik egyrésze nem érte el a képesítést: Stadler Károly, Gundel János, Müller Antal. Nem érzelegni akarok, de meg akarom ragadni az alkalmat, hogy az elnök szavait ismétljem: *dolgozzunk!*

— Turáni átok, hogy nem akartuk egymást megérteni. Most azonban, hogy fél előljárósági munkát végzünk, mutassuk meg, hogy a vendéglősség érdemes a képesítéskötésre, hogy a *magyarságnak erős gazdasági tényezői vagyunk: munkás férfiak.* Így el fogjuk érni, hogy a magyar hazának erős jövőt biztosítunk!

Ezekkel a szavakkal, — amelyeket zajos taps köszöntött, — végződött az ipartársulat közgyűlése. Keszey Vince elnök zárószavai után a megjelent tagok eltávoztak.

Debreceni kolbász tiszta sertéshúsból, perzselt paprikás csemegeszalonnát, kolozsvári husos szalonnát és mindenféle hentesárúkat a legolcsóbb napi árak, utánvét mellett szállítok

Marton Ferenc hentesárú kivitelű üzlete
DEBRECEN, HATVAN-UTCA 36. SZÁM.

BORHEGYI F. borai a legkiválóbb minőségűek
BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR 4.

Alpacca és chinaezüst művek
SZALAI S. SÁNDOR BUDAPEST,
V., ERZSÉBET-TÉR 4. TELEFON: 55-72.

Kávéházak, vendéglők részére szükségelt mindennemű evőeszközök és egyéb felszerelési tárgyakra szivesen szolgál árajánlattal.

A fényüzési adót nem terjesztik ki a kisebb vendéglőkre.

Keszey Vince, a vendéglősök és szállodások ipartestületének elnöke küldöttség élén fölkereste Hell István pénzügyminiszteri tanácsost, előterjesztvén iparunk kívánságait és kérelmeit a fényüzési adó ügyében. Elmondotta, hogy hire járt annak, hogy a fényüzési adót a kisebb üzemekre is kiterjesztik s hogy az adót még ridegebben kezelik.

Hell István miniszteri tanácsos megnyugtatta az elnökséget, hogy szó sincs arról, hogy a fényüzési adót a kisebb vendéglőkre is kiterjesszék. Utasítást is adott ki, hogy az adófelügyelőségek ne kezeljék az ügyet ridegséggel. Egyébként a pénzügyminisztérium ez ügyben ankétet hív össze, amelyre meghívják a vendéglősök és szállodások ipartestületét is.

Keszey Vince elnök fölhívta a minisztérium figyelmét arra is, hogy a behajtást egy ivrendszer alkalmazásával egyszerűsíteni lehetne. Ebben az esetben a főpincéreknek munkáját nem nehezítené meg a nehézkes blokkrendszer, hanem a pénztári iver végösszege után lehetne leróni a tiz százalékot. Természetesen akkor az étlapon az árakhoz már hozzá kellene írni a tiz százalékot.

Hell István miniszteri tanácsos kijelentette, hogy az ankéten ezzel a tervvel is foglalkozni fognak.

Határozatképtelen volt az ipartársulat közgyűlése.

Január 20-án, az ipartestület megalakulásának napján, tartotta volna a *Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartársulata* közgyűlését, hogy kimondja az ipartársulat feloszlását és beolvadását a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületébe, amely 1920. évi október 30-án alakult meg. Miután ahhoz, hogy ebben a tárgyban a közgyűlés jogérvényesen határozhasson, az alapszabályok 13. paragrafusa értelmében a tagok kétharmad részének jelenléte szükséges, a közgyűlést nem tarthatták meg.

Keszey Vince elnök, miután a közgyűlést megnyitotta és a szép számmal egybegyűlt kartársakat üdvözölte, a következőket jelentette ki:

— Minthogy a most megjelentek száma — 418 — nem teszi tagjainknak — 1568-nak — kétharmadrészét, ennél fogva — sajnálattal bár — de kénytelen vagyok kijelenteni, hogy mai közgyűlésünk határozatképtelen, miért is azt elhalasszuk és alapszabályaink értelmében 30 napon belül meghívókkal összehívjuk újabb — folytatólagos — közgyűlésre, s ugyancsak alapszabályaink fentidézett §-a értelmében a megjelent tagok számára való tekintet nélkül fog e tárgyban határozni. Ezzel a mai közgyűléstünket bezárom.

Az új közgyűlést, amely tekintet nélkül a megjelentek számára, határozatképes lesz, január 27-én délután 4 órakor tartják meg.

HIREK.

Meghívó.

A „*Budapesti Szállodások-, Vendéglősök- és Korcsárosok Ipartársulata*” 1921 január hó 27-én, d. u. 4 órakor tartja a „*Hungária*”-szálloda nagyszobájában

XLVIII. évi rendes közgyűlését,

melyre az ipartársulat t. tagjait tisztelettel meghívja.

Budapest, 1921 január 21

Walter Károly s. k.

titkár.

Keszey Vince s. k.

elnök.

Tárgysorozat:

1. Évi jelentés.
2. A zárszámadás beterjesztése.
3. A számvizsgálók jelentése.
4. A félmentvény megadása.
5. Az ipartársulat feloszlásának, illetőleg ipartestületté való átalakulásának kimondása.
6. Az ipartársulat vagyonának az ipartestületre való átruházásának elhatározása.

Minthogy az 1921. évi január hó 20-ára hirdetett XLVIII. évi rendes közgyűlés a megjelent tagok számára való tekintet nélkül nem volt határozatképes, értesítjük t. tagjainkat, hogy ezen közgyűlésünk alapszabályaink 16. §-ának 9-ik bekezdése értelmében a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes, miért is kérjük t. tagjainkat, hogy e közgyűlésünkön lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

— **Barthos Andor dr. nyugalomban.** Szigeti Barthos dr. helyettes államtitkár, a kereskedelemügyi minisztérium ipari közigazgatásügyi osztályának vezetője — mint értesülünk — nyugalomba vonult. Barthos Andor harmincöt évet töltött a kereskedelemügyi minisztérium kötelékében. Munkássága, tettvégya és tudása jelentős nyomokat hagyott a magyar ipar életében. Őszinte barátja volt iparunknak is; minden törekvésünket, minden jó és igaz ügyünket legteljesebb szeretettel és a legnagyobb jóakarattal támogatta. Amikor elhagyja a minisztériumot, a mi testületünk őszintén fájjalja e távozást, de hiszi, hogy Barthos Andor szeretete és támogatása a jövőben sem veszett el számunkra. Barthos Andor megjelenése és felszólalása az Ipartestület alakuló ülésén is bizonyosága volt irántunk tanúsított barátságának.

— **Postatakarék útján kell fizetni a fényüzési adót.** A fényüzési forgalmi adót *Budapesten a IX. kerületi állampénztárnál kell befizetni.* Az adózók nagy száma miatt az adólerovás ezen a módon nehezen bonyolítható le, miért is a pénzügyminiszter elrendelte, hogy *Budapest területén a vallomási iver vagy eladási lajstromok vezetésére köteles adózó felek részéről a fényüzési forgalmi adót február 1-től kezdve a postatakarék-pénztár útján postatakarék-pénztári befizetési lapok felhasználásával kell befizetni.* Erre a célra a budapesti IX. ker. állampénztár részére a postatakarék-pénztárnál 30,200. számon külön csekkszámát nyitott a pénzügyminiszter „*Budapesti IX. ker. állampénztár fényüzési forgalmi adó*” elnevezéssel. Fényüzési forgalmi adót *jogérvényesen csak erre a csekkszámára való befizetés útján lehet leróni.* A befizetési lapok az illetékes kerületi adófelügyelő-helyettes mellé rendelt számvevőségtől ellenérték nélkül szerezhetők be. Az adókimutatási időszak — azaz minden naptári hónap — végén mutatkozó

fényüzési forgalmi adót az említett postatakarékpénztári befizetési lappal *minden hónap első felében be kell fizetni a postatakarékpénztárba* és az onnan visszakapott elismervényt az adóvallomási ívvel és annak mellékleteivel, illetve az eladási lajstrommal együtt ugyan ezen határidőn belül be kell szállítani az üzlet helyére nézve illetékes kerületi adófelügyelő-helyettes mellé rendelt számvevőséghez. A postatakarékpénztári elismervény hátlapjára az adófizetőnek fel kell jegyeznie, hogy az elismervény melyik hónapi adó befizetésére vonatkozik.

— **Debrecenben tizenkét órákor van záróra.** Miként *A Vendéglős*-nek írják, Debrecenben a vendéglők záróráját éjjel tizenkét órában állapították meg.

— **Módosították a hagyma és a bor kiviteli illetékét.** A pénzügyminiszter a dughagyma kiviteli illetékét kilónként 3.—, a hagyma kiviteli illetékét 5.—, a bor kiviteli illetékét 3.— koronában és a hig borseprő kiviteli illetékét literenként 75 fillérben állapította meg. Az itt megállapított kiviteli illetékek azon küldemények után fizetendők, amelyeket január 10-ike után adtak föl.

— **A gáz és a villany új árai.** A főváros legutóbbi közgyűlése felemelte a gáz- és villanyfogyasztás árait. Ezek leginkább a kereskedőket és iparosokat, de különösen a vendéglősöket és szállókat sújtják. A motor és egyéb (üzlet, üzem, műhely, lépcsőház stb.) fogyasztás ára köbméterenként 8 korona, kivéve az *éjjeli mulatókat és kávéházakat*, amelyek köbméterenként 10 koronát fizetnek. Amennyiben a szén ára, továbbá az illetmények és munkabérek emelkedése az előirányzatba fölvevett összegeket tíz millió koronával meghaladná, az *árak minden tíz millió korona többlet után husz fillérrel emelhetők*. A villamos műveknél a világítási célokra szolgáló elektromos áram árát a jelenlegi hektowattóránkénti 60 fillérről 1 koronára emelték föl. Az új tarifa az 1921. január 1-je után történő árammérő leolvasások napjától kezdve lép életbe.

— **Halálozások.** A Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetségének és a borsodmegyei vendéglősök ipartársulata választmányának agilis tagja, leleszi Kovách Sándor mezőkövesdi Koronaszállodás és nagyvendéglős 39 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése 16-án volt a kerepesi-úti temető halottasházából. A végtisztességen Kövári Jenő igazgatótanács tag képviselte országos szövetségünket, ki meghatározó szavakkal búcsúztatta Szövetségünk és a borsodmegyei vendéglősök nevében korán elköltözött derék kartársunkat.

Gregorits Ferencet, ipartársulatunk tagját, súlyos csapás érte. Szeretett neje: Gregorits Ferencné született Varga Mária 11-én, életének 60-ik évében elhunyt. Ipartársulatunk zászlójával képviseltette magát a temetésen és részvételében fejezte ki szeretett kartársunknak őszinte együttérzését a fájdalomban.

Lőrincz Adolf vendéglős, ipartársulatunk érdemes tagja 10-én hosszas betegség után elhunyt.

— **Perelhető a kömmün alatt fogyasztott gáz és villany ára.** A kormány a *Budapesti Közlöny* 1921. január 14. számában megjelent rendeletében kimondja, hogy *a kömmün alatt fogyasztott gáz és villamosdíj 1921. január 14-től perelhető.* Ezek a követelések teljes névértékükben fizetendők ki. Amennyiben azonban az adós 1919. augusztus 15. előtt felajánlotta, ha fehérpénzben is a fizetést, de azt tőle nem fogadták el, a névérték $\frac{1}{5}$ -ét köteles fizetni.

— **Nem szabad burgonyát szesztermelésre felhasználni.** A pénzügyminiszter 1700/1921. számú ren-

deletében *eltiltotta* az 1920. évi termésű burgonyának mezőgazdasági szeszfőzdekben szeszé váló feldolgozását.

— **300.000 hektoliter magyar bor külföldön.** Értékelésünk szerint november 25-től január 31-ig 235.000 hektoliter borra, 31.000 palackborra és 30.000 üveg pezsgőre adtak kiviteli engedélyt. *A bor legnagyobb részét Lengyelországba szállították.*

A tojásszükséglet biztosítása.

Február hónap folyamán a közlekedési minisztérium, tekintettel az országban lévő nagy tojásbőségre, *több száz vagon tojás exportálását fogja engedélyezni.* A tojásexport tárgyában most újabb értekezlet volt az érdekeltek részvételével s az értekezleten Temple Rezső államtitkár a tojásexport alapjául a következő feltételek teljesítését tűzte ki:

1. *ugy a vidéki városok, mint a főváros mindenkor el legyenek látva a lakosság számához mért elegendő tojás mennyiséggel;*

2. *a fogyasztói árak ne legyenek magasabbak, mint amilyeneket a fogyasztók a mai viszonyok mellett megfizetni képesek, emellett tekintetbe véve, hogy a termelő ez ár mellett termelni s számítását megtalálni tudja;*

3. *hogy idejében, amint a tojás minősége azt megengedi, konzerválás útján gondoskodás történjék arról, hogy a vidéki városok, valamint a főváros téli tojásszükséglete biztosítható;*

4. *ha a téli szükséglet ilyképp fedezetet nyer, a fennmaradó tojás mennyiség értékesítése céljából exportálható.*

Szükségesnek tartjuk föl hívni a közlekedési minisztérium figyelmét arra, hogy a tojásellátás zavartalan biztosítása milyen elengedhetetlen feltétele annak, hogy élelmezési nehézségek ne legyenek. Éppen ezért kívánatosnak véljük, hogy azok a feltételek, amelyeket Temple Rezső államtitkár hangoztatott, biztosítsák a tojásszükségletet a belföldi fogyasztás számára.

Az Országos Iparegyesület forgalmi adót kér a fényüzési adó helyett.

Az Országos Iparegyesület a napokban memorandummal fordult Hegedüs Lóránt pénzügyminiszterhez, amelyben a fényüzési adó megszüntetését kéri. A fölterjesztésben az Országos Iparegyesület a következőket kéri:

Az Országos Iparegyesületben tartott értekezleten egybegyűlt iparosok teljes bi. almukat fejezik ki Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter iránt és annak a reményüknek is kifejezést adnak, hogy a miniszter pénzügyi tervei államháztartásunkat rendezni fogják, anélkül, hogy *egyes termelési ágakra igazságtalanul súlyos és vexatórius adókat rónának.* A magyar iparosság mindig kész arra, hogy az adózás terheiből a maga részét kivegye, de elvárja a kormánytól, hogy olyan adókat, amelyek az ipari termelést megakasztják, vagy pedig a forgalmat lehetetlenné teszik, ne teremtsen.

Már az eddigi tapasztalatok szerint is *a fényüzési adó egyes iparágakat olyan súlyos megterheléssel és olyan zaklató kötelezettségekkel sújtotta, melyek hatásukat a legnagyobb mértékben éreztették* és az ipar versenyképességét hátrányosan befolyásolták. Tekintettel a pénzügyminiszternek arra a kijelentésére, hogy az elődje által behozott adókat mind meg fogja tartani, az Iparegyesület nem kívánja az adó megszüntetését; de minthogy a pénzügyminiszter egy általános forgalmi adót tervez, mely természeténél fogva azokra a cikkekre is ki fog terjedni, amelyek a fényüzési forgalmi adó alá esnek, az Országos Iparegyesület azt kéri, hogy *addig is, amíg a fényüzési forgalmi adót fölöslegessé tevő általános forgalmi adó életbe léphet, az ipart és kereskedelmet nagy mértékben károsító és a gyakorlatban máris szinte kivihetetlennek bizonyult végrehajtási utasítást helyezze hatályon*

kívül és a fényüzési forgalmi adónak az átmenet idejére való behajtását az érdekképviseletek meghallgatása után kiadandó és a gyakorlati követelményeknek, valamint a kincstár érdekeinek jobban megfelelő rendeletben szabályozza.

A szállodás- és vendéglősiparnak is nagy érdeke, hogy a pénzügyminiszter ismert jóakarataival hallgassa meg ezt a kérelmet.

A szállodai ipar és a tudomány.

A *Das Hotel* egyik utolsó számában *Eilau* Károly tollából igen érdekes fejtegetést olvastunk a szállodai ipar és a tudomány viszonyáról. Régi emlékek ébredtek fel bennünk, amikor ezt a cikket olvastuk, hiszen erről a kérdéstről mi itt Magyarországon már 1885-ben sokat beszéltünk.

A cikk, amelyik elsősorban a düsseldorfi szállodai főiskola intézményét ismerteti, részletesen dolgozza fel a szállodaipar különféle gazdasági és ipari ágainak tudományos rendszerét. A szállodaipar önmagában és fejlődés által bizonyos empirikus szabályokat fejlesztett ki és Düsseldorfban ezeket a szabályokat összesítve *szállodai tanná* óhajtják kiképezni. *Eilau* nem is tagadja, hogy ennek a tannak nem lehet más az alapja, mint szemmel tartása azoknak a magán gazdasági és hozam (azaz jövedelmezési) elveknek, amelyeket már minden más gazdasági üzem tudományosan feldolgozott alapelveinek tekintetében. Az a tény, hogy a szállodaipar vállalkozási szabványa azok közé az üzemműködés közé tartozik, amelyek egyidejűleg gyári és kereskedelmi üzemek, természetessé teszi, hogy a problémáknak és kérdéseknek tömeges és sokoldalú komplexuma merül fel. Ezeket a kérdéseket kellene feldolgozni tudományos úton a gyakorlati akarat és cselekvés végrehajtása szempontjából a szállodai ipar szociális ökonomiájában.

Dr. Glücksmann Róbert, a düsseldorfi főiskola tanára és docense, ezt a munkát már meg is írta és legközelebb már meg is jelen. *Glücksmann* írta meg a *Privatwirtschaftslehre des Hotelgewerbes* című munkát, amely 1917-ben jelent meg és a szállodai ipar gazdasági tanával foglalkozik. Ezenkívül a szállodai iparról még nincsen német önálló munka, csak néhány értekezés, viszont egy francia könyvet a szállodajogról és kötelességekről magam is ismerem. Igen becsesek azok a munkák, amelyek az ugynevezett *Klassen*-kiadásban a szállodaépítéssel foglalkoznak.

Amiként látható, a tudomány mindenkor sokat foglalkozott iparunkkal. Ezért fontos, hogy végre képesítéshez kötötték iparunk gyakorlását. Így most már *továbbképzés útján* magunknak kell ezt az ipart fejlettebb színvonalra emelni, hogy fél munkában ne maradjunk.

Doyen Fredericus.

PIACI ÁRAK.

Borarak. *Dunapentelén* (Fejér megye) nagy a kereslet; a nagyban ár seprőstől 32—38, de a gazdák nem igen adnak el. — *Fülöpszállás* (Pest megye) a bor ára 30—32 korona, legmagasabb 35 korona. 11¹/₂ fokért 32—34 koronát fizetnek. Készlet apró tételekben még van. — *Mád* (Zemplén megye). Mustot eladtak nagyobb részt a Magyar Uriborok helybeli telepének 40—42 koronájával literenként a kisgazdák. A nagyobb birtokosok az eladástól tartózkodnak. Jelenleg a borpiac csendes, akinek van még bora, tartja. Mult évi borkészlet kevés

van. Legnagyobb részén a birtokosok 30 koronájával adtak tul. — *Sopron*. Azoknak bora, akik szeptember végén szüreteltek, kitűnő, különösen a vörös. A must cukortartalma *Wagner* szerint 15—17 fokot mutatott, borarak 45—65 korona között vannak. A borokat leginkább Ausztriába vásárolják. — *Alsószentiván* (Fehér megye). Vidékünkön a borpiac elég élénk, borainkért 40 koronát ajánlanak, annyiért adta el a *Lajtai* grófi uradalom is.

Zöldség és főzelék elegendő mennyiségben kerül a piacra, vásárlása is eléggé élénk. A nagykereskedelmi árak métermázsánként a következők: az elsőminőségű *sárgarépa* ára 400—450, az elsőminőségű *petrezselyem* 450—500, az elsőminőségű *kalarábé* 400—500, az elsőminőségű *vöröshagyma* 400—420, a *makói vöröshagyma* 430—450, az elsőminőségű *fokhagyma* 3400, a másodikminőségű *fokhagyma* 3000—3200, az elsőminőségű *fejes káposzta* 360—400, a másodikminőségű *fejes káposzta* 300—340, az elsőminőségű *vörös káposzta* 1200, a másodikminőségű *vörös káposzta* 1000—1100 korona.

A gyümölcsfélék irányzata szilárd, az árak emelkedőben vannak. Az árak kilónként a nagykereskedelemben: A *nemes fajalma* 44—52, a *közönséges alma* 34—40, a *rétesalma* 20—30, a *nemes fajkörte* 48—50, a *közönséges körte* 40—45, a nagyszemű, *papirhéjú dió* 56, az *aprószemű dió* 54, a nagyszemű *gesztenye* 44—48 korona, az *aprószemű gesztenye* 28 korona.

A húspiac forgalma változatlanul csendes. Árú nem nagy mennyiségben kerül felhozatalra, de a kereslet még ezen is alul marad. A *baromfiak* felhozatala rendkívül bőséges. A hizott ruca ára kilónként 150—155 korona, a hizott liba ára kilónként 155—160 korona, a hizott pulyka ára kilónként 110—115 korona a nagybani forgalomban.

A húsipari árak a nagykereskedelemben ezek: *Virstlifélék* 120—130, a nyári szalámi 130—140, a füstölthús és *krakói* 140—160, a *kolbászfélék* ára 110—120 korona kilónként a nagykereskedelemben.

A tej és tejtermékek. *Vajat* például egyáltalán nem lehet látni a piacon. A belföldi *juhturó* ára kilónként 85 korona, a *liptói turóé* 75, az *erdélyi tömlőturóé* 70 korona.

A konyhafelszerelési cikkek piacán meglehetősen van árú, melyek legnagyobb részét belföldi gyártmányuak. A nagykereskedelmi árak a következők: négyrétű *étszerkosár* ára 44 korona, *fakanál* ára 3.60 korona, hársfából készült 33/14 cm-es *galuskadeszka* ára 6.50 korona, 34/16 cm-es *galuskadeszka* ára 16 korona, *fanyelű habverő* ára 25 korona, *amerikai habverő* ára 30 korona, *jávorfából készült húsverő* ára 24 korona, *bádog kávédaráló* ára 100 korona, *kerek és szegletes kekszszűrő* ára 7.50 korona, 0-ás *lisztlapát* ára 25 korona, 1-es *lisztlapát* ára 30 korona, 2-es *lisztlapát* ára 35 korona, 3-as *lisztlapát* ára 40 korona.

A kávé forgalma kissé megcsappant, az árak tartottak. *Rio* 145—160, *Santos* 160—180 K-ba kerül.

Uj cukorarak. A *Cukorbizottság* most tette közzé a *cukor kereskedelmi árát* métermázsánként: *kristálycukor* zsák nélkül az alapárban. *kocka, csomagolás* nélkül 8000, *pile, csomagolás* nélkül 8400, *liszt* 8650, *adózott nyerscukor, csomagolás* nélkül 7450, *nyerscukor-utótermék, csomagolás* nélkül 7140 korona. Ezek az árak *gyári* árak, ehhez jön még a csomagolás, a fuvardíj, a zsák és a szállítás költsége.

Paprika. A mult év vége óta beállott teljes vasúti forgalomszünetelés következtében a *paprikárák* úgy *Szegeden, mint Kalocsán visszaestek*, azonban, *ügylát-*

szik, csak átmenetileg, mert ma, miután a forgalom már megindult, a piac ismét emelkedő irányzatot mutat. Édesnemű paprika ára kilogrammonként 200—210 K félédes " " " 170—175 " rózsa " " " 150—155 " király " " " 120—125 " füzér " " " 450—500 "

Szesz, pálinka. Az elmúlt héten az üzlet csendben folyt le, árváltozás nem fordult elő sem szeszben, sem gyümölcs-pálinkában. Az árak a következők: Jövő heti szállításra 195 koronás kínálat nem talált vevőre, eszerint a mai jegyzés 195—200 koronáig állapítható meg. Nyers szesz, mezőgazdasági gyárakban azonnali szállításra kisebb tételekben 130—132 koronás árban kötött. *Törkölypálinkában* az árak erősen tartják magukat, jegyzés, minőség szerint 245—275 koronáig. *A szilvórium* jegyzése 260 korona. *Seprőpálinka* 270 korona. *Új borpárlatban* számottevő eladások még nem fordultak elő.

Szardinia. Triesztben 200 grammos szardiniáért 2.20 lírát jegyeznek, ami a mostani kurzus mellett körülbelül 44 koronát jelent. Ennek ellenére a pesti piacon a 200 grammos szardiniát 35—36 koronáért lehet kapni.

Felelős szerkesztő: ABA SÁNDOR.

Kiadó: A SAJTÓBIZOTTSÁG.

Szent-László könyvnyomda nyomása, Budapest, VIII., Rókk Szilárd-utca 28.

Magyar Bortermelők Mintapincészet.

Asztali és pecsényeborok palackokban és hordókban.
HERMANN IONÁC Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 32. Telefon: József 40—52.

Hazai Likőr-, Rum- és Szeszárúgyár Részvénytársaság

Gőzüzemű likörgyár, pálinkafőzdék, szesz szabadraktár
Budapest, VI., Forgách-utca 9/b. ♦ Telefon: 15—30.

FROMMER TESTVÉREK

pincegazdászati cikkek legrégibb szaküzlete
Budapest, VI., Teréz-körút 23.

Telefon: 28-99 Dús raktárt tart:
bor szivattyúkban, gummitömítőkben, filterekben, borde-
rítő és szintelenítő szerkezetekben és az összes borászathoz
tartozó cikkekben. Telefon: 28-99

Mendelovits Farkas

első „Amerikai“-eredetű szétszedhető
jégszekrények, szállodal- és ven-
dégői hűtőberendezések, bor- és sörki-
mérő készülékek gyára. A szakmában elis-
mert elsőrangú, versenyen kívül álló cég.
BUDAPEST, VI., RÁKÓCZI-ÚT 64.
Telefon: József 60-67. — A napi tató 1899. évben.
Az 1912. évi orsz. húslipari kiállításán arany éremmel kitüntetve.

Marschall Józsefné vad- és tisztított
baromfi-kereskedése
BUDAPEST, VI., HUNYADI-TÉR 2.

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Régi be. esetett cég — Szolid ki-
szolgálás. Állandó nagy választék. Sürgőseim: Boschán Kőbánya

Baromfi és libamáj nagyban eladás a
legolcsóbb napi árban.
Jungmann Armin Budapest, VII., Akácfa-utca 32.
Telefon: József 105-31. szám.

**Az összes „Gessler“-féle
likőrkülönlegességek
a Vendéglős Beszerző Csoport
R. T.-nál kaphatók.**

Tokajhegyaljai Borkereskedelmi R.-T.
BUDAPEST, BUDAFOK, borai a legkiválóbb minőségűek.

Püspöki Uradalmi Bérpince R.-T.
Vác. Központi iroda:
Budapest, V., Zrinyi-utca 7.

LORÁNT EDE Budapest
likőr-, rum- és cognacgyár
szesz- és pálinkanagykereskedő
VII, KERTÉSZ-UTCA 18 Tel. József 129-58
Különlegesség: Coridas-rum.

Alapított 1820. FANDA ÁGOSTON és ZIMMER PÉTER UTÓDA
ZIMMER FERENC halásmester BUDAPEST.
Főüzlet: KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK. Fióküzlet: V., JÓZSEF-TÉR 13.
TELEFON: JÓZSEF 48-94 és 150-65.

**Herceg Windischgrätz Lajos
borpincészetei és Tokaj Bor-
termelők Társ. Részvénytársaság**
SÁROSPATAK. ♦ TOKAJ. ♦ BUDAFOK.
Központi iroda:
Budapest, IV, Váci-utca 27/33. Telefon 56-20

ARANYOSSI ANDRÁS vadkereskedő
Budapest, IV., Várház-körút és Központi vásárcsarnok
Telefon: József 48-34, József 22-71 és József 101-23.

Balaton szőlőbirtok bérletéhez keresztény
üzletitársat keresünk. Bővebb felvilágosítás
Podmaniczky-utca 45. sz. III. em. kapható.

Magyar úriborok

TOKAJ-HEGYALJAI BORKIVITELI R.-T.
BUDAPEST, V. KERÜLET, JÓZSEF-TÉR 2/3. SZÁM.
Ajánlja elsőrangúan kezelt szamorodni és
aszú borait hordókban és palackokban.

Schaumburg-Lippe Herceg
borpincészetének borai és pezsgői.
VILLÁNYI PEZSGŐGYÁR ÉS BORPINCÉ R.-T.
BUDAPEST, V. KERÜLET, NÁDOR-UTCA 16.

PARAFADUGÓK, KÉNLAP ÉS BORDERÍTŐSZEREK
 valamint az összes pincegazdasági cikkek
 legjutányosabb beszerzési forrása
NAGY IGNÁC
 BUDAPEST, VII., KÁROLY-KÖRÚT 9. Tel.: József 115-15

BÁLINT TESTVÉREK
 Jászberényi bortermelők ajánlják saját termésű borukat
 Budapesti pincészet: VIII., Német-utca 28. Telefon: József 20-79

Szegedi paprikát

Édesnemest 200.—, félédes gulyást 180.—,
 I. rendű rózsát 160.—, II. rendű rózsát
 140.— koronáért szállít bérmentve, ingyen
 csomagolással. ♦ Sürgőnycim: „Szilágyi
 paprika” SZILÁGYI JÓZSEF SZEGED.

Eredeti KEGLEVICH COGNACOT

csakis a Budafokon 1882-ben alapított
gróf KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI
 cognacgyár r.t. gyárt és hoz forgalomba.
 Óvakodjunk hasonhangzásu, magát jogtalanul
 gyárnak hirdető cég értéktelen árúitól.

Grande Destillerie Française
DAMASE HOBÉ & Cie S. A.
 BUDAPEST, (VI., LOMB-UTCA 11.)

Telepei:
 PÁRIS, BERLIN, M.-OSTRAU, WIEN.

Jelenlegi különlegességei:
 Hobé Triple-Sec, Hobétine, Hobé Cacao,
 Hobé Kömény, Hobé Vanille, Hobé Mocca.

VENDEGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA R.-T.
 BUDAPEST, IV. KERÜLET, VÁMHÁZ-KÖRÚT 2. SZ.
 Igazgatóság: Vámház-körút 2. I. em. Elosztó osztály: Vámház-körút 2. földszint.
 TELEFON: { IGAZGATÓSÁG... JÓZSEF 72-67.
 ELOSZTÓ OSZTÁLY JÓZSEF 73-26.
 FŐPÉNZTÁR... JÓZSEF 73-28.

CIFKA JÓZSEF BUDAPEST,
 V., Vilmos császár-út 48. ♦ Telefon: 28-92
 Sürgőnycim: Cifka 2892 Budapest.
 Pincegazdasági cikkek szaküzlete. Borszivattyúk, prések, per-
 metezők, borszűrők, palackok, parafadugók, kupakok, címkék, kén-
 lap, borderítő anyagok, gelatin, vízahólyag, stb.
 Koronadugók, dugaszológépek, sörfejtőberendezések, firmértékek stb.

**Budapesti Vendéglősök és Borkereskedők Bor-
 és Szeszárú Kereskedelmi Részvénytársasága**
 VI., Eötvös utca 48., Szobya-utca 6. Tel. 98-87
 Ajánlják legjobb minőségű ó- és újfajborukat házhoz száll-
 ítva, kölcsön hordóban legjutányosabb árban.

Az „OCEÁN” Magy. Konzervgyár és Keresk. r.-t.
 BUDAPEST-DUNAKESZI
 Ajánlja legjobb minőségű marinált, füstölt és sós
 heringjeit, olajos szardiniát és laza-
 cot, Ambrózia mustárt, gyümölcs- és
 ♦♦♦♦♦ főzelék konzervjeit. ♦♦♦♦♦

BLOCH MÓR cég

Modern Szálloda, Szanatorium
 és Kórház Berendezési Vállalat.
 Paplankülönlegességek gyára.
 Steril. Hyg. Ágytollgyár.

BUDAPEST

Telefon: J. 115-42 Központi iroda: VII., Károly-körút 7.
 Sürgőnycim: MORBLO.

**VENDEGLŐSÖK TÜZELŐANYAG
 BESZERZŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA**
 BUDAPEST, IV. KERÜLET, VÁMHÁZ-KÖRÚT 2. SZÁM
 Raktárak: Dunaparti teherpályaudvar.
 Szállít: szenet, fát, Cséry-koksztot maximális áron alul.
 TELEFON: JÓZSEF 73-28.

Vidéki kartársak találkozóhelye

KESZEY VINCE étterme Budapest, VII., Rákóczi-út 44